

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politični i
kulturni tjednik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. október 11.

Broj 40. Szám.

Szejátev

nê szamo ka sze je zacséla i ka bi v tēki bíla, nego sze dokoncsáva, z pascslivosztjov polszkoga delavca sze zvršáva. I gda povprécsno je szkoroda konec szejátvi, je prisla rosza z-vísje vôle, naj potrdjáva zemlé tak dobrotivno rájocso, naj zegnýáva szejácsa delo i naj dá kémprvéso vlagó zrnýa klici, tak da bi vsze tó po zaželjenom predpísi slo.

Poszejali szmo. Komi ali za koga, tó mo nájbole po szkoroda po ednolētnom' csákányi, po zétvi znali povedati, tecsasz pa zavúpámo na vrēmena-neprilikam. Vendar nēszmo szamo zaszébe szejali, kak vcselé szamé zaszébe nenoszijo z-cvetja z-cécani méd, nego i tūdi za matíco i tūdi za nedelavne vcselé, — za tróte. Nasa szejátev je bíla za vsze nász, tūdi i za nē poljedelce, za cēlo dr'závo, ki z-toga neposrzēden haszek má i steri haszki szo nē v máloj meri v podporo dr'závni vōdávany. Naté szejátvi zétev nē szamó kmet zmetno csáka nego i dr'záva száma tūdi. Kem bōgsi je pridélek, tem vecs je exporta, stero je za dr'závo vuvszem-táli szamo vugodno.

Poszejali szmo. Ka z-té szejátvi, toda z-vugodne zétve rávno i edino dr'závi je nájvéksa vugodnoszt vcsinyena. je nevta-jivo. Kmet, ki je glávni zvršitel toga pridelanya, szamo telko vugodnosztí má, ka je — csi je — pridelek véksi, kelko pa z-toga nyemi osztáne, — tó je pa drúgo pítanye Kmet sze je léko trūdúo z-szejátvov, léko vcaganosztjov csáka leto dní na príhōd zétve i potem mlatenyé, csi je dr'závna agrárna politika bo'zna, je vsze té trūd, vlo'zeni ednoleten kapital i bojznoszt — zaman. Kelkostécs bōde nászhaja z-nasi trūdov, csi ga z-bo'znov politikov vnicsijo, mogōcse escse i té gda je znyega eden tao ze vrēmena nevugodna szpreminjnoszt itak odvzēla, zahválnoszt i veszeljá v nasem deli i nasi trūdaj nebudemo zadōbili.

Ka nam valá csi lepō szpráximo v nase nyiva i doszta pse-nice i zita, i csi je nas pridélek lépi, bogat, csi nam z-toga szamo telko léko osztáne ka poszejamo, dosztakrát pa nam niti za krúh neosztáne.

Kak je viditi, kmetski pridél-

ki dén od dnéva gūbjjo cēno, vsze drúgi kmeti potrební dugovány cēne sze pa povisávajo. Dácsa? od toga pa niti gúcsali nemo. Pri odmerjávanyi dácsé nēga mere, tó je zavúpano ednōk na direkcijo dāvkov, ob drúgim na pokrajinszke óprave, ob trétjim pa na dávcne oblászti, kí vszi natō delajo, naj sze pri vísesnyoj szvojoj oblászti z-pobráne dácsé velikosztjov lépi narédijo. Tak je bogme vsze za man, mo zeli doszta ali malo, pri szvojem trūdapunom deli blagoszlova nezadóbimo. Csi doszta pridelamo nam doszta odvzemejo, csi malo pridelamo moremo za drúgi volo sparati, ergo na vsze formo moremo cotavi hoditi té, gda z nasi trūdov níkelko i níkelko ji nevē, kak bi sze cifraszto oblácsili, i dōnok sze pritozújejo ka nemrejo zivetí.

Dácsa, ki je dnesz tak veliki zavérajács nasega vérsztvenoga obracsája, bi sze ze ednōk regulérati mogla. Nē je zadoszta, da bi nasi trūdov szád szamo v edno meszto tekao, nam tūdi trébē zivetí, ár szmo zatō sztvorjéni. Ka sze vekoma szamo gucsi od zednácsenya dácsé, nam je nē zadoszta, scsémó dejszta viditi ze ednōk. Tiszta, kakedna popúsztlivoszt nam je pa tūdi nē zadoszta, csi taka ka sze rávno telko podbijáva cēna nási pridelkov z ráznimi carinami i rávnotak na dovo'zeno blágo, ki je kmeta vszákdenésnya potréba. Csi sze kmet direktno i indirektno skodúje od dr'záve, k-tomi pa pridejo escse rázne kmetske pijajce, tak je vsze szejátev za kmeta níká nē vrēdna, ocsívidnoga nászhaja nēga, za stero bi sze pa kmetska dr'záva v prvój vrszti pobrigati mogla.

Nincs fedezet az angol szénbányák állami támogatására.

Szerdán lesz az első minisztertanács augusztus 9-ke óta, amikor a parlamenti szünet megkezdődött. Fontos tárgyak szerepelnek a minisztertanács munkarendjén, így a Mosszul-kérdés, a munkanélküliség és a költségvetési deficit. A politikai szünet alatt felbuzult az a büdsé, amelyet Churchill

az alsház elé terjesztett, mert a szénbányáknak utalványozott egy hónapi állami segély következtében már az első félére 36 millió font sterling a fedezet nélküli kiadás. A bányák állami támogatására harmadfél év alatt 45 millió font sterling kell.

Választott bizottságok intézik a jövőben az agrárreform-ügyeket.

A szociálpolitikai minisztérium szeptember elsején 33701. szamu rendeletével új rendszert honosít meg a földigénylők jogosultságának megállapítása terén. A minisztérium a rendlethez fűzött kísérő sorokban közli, hogy a felmerült tömeges panaszok és feljelentések miatt bocsátották ki az új intézkedést, amelynek az a lényege, hogy a jövőben az érdekeltek által megválasztott bizottságok döntenek az agrárreform-kérdésekben.

A minisztérium mindenekelőtt hatályon kívül helyezi az agrárreform-minisztérium múlt év december 5-iki 54560. szamu rendeletét, amelynek értelmében az agrárreform-minisztérium nevez ki minden agrárhivatalnál két bizalmi férfit. Az új rendelet második szakaszában elrendeli, hogy minden város illetve község hatósága, amelynek területén földigénylők vannak, a legrövidebb időn belül tartozik az érdekelteket értesíteni, hogy ötvenezernél nagyobb lakosságú városban tíz, ennél kisebb városban pedig hat bizalmi férfit válasszanak, ezek mellé pedig a városok előjáróságai hat illetve négy bizalmi tagot jelöl ki. Ha a városi hatóságok a választás jogát nem gyako-

rolnák, akkor helyettük is a földigénylők választanak bizalmi személyeket, akik azonban nem kerülhetnek ki a földigénylők köréből. A megválasztott bizalmi személyeket a városi hatóságok a legközelebbi ünnepnapon, vagy vasárnapon ülésre hívják össze, hogy tisztikart válasszanak.

A rendelet végül úgy intézkedik, hogy azt a hatóságok a helyi lapokban háromszor egymásután haladéktalanul közzé tegyék, hogy az érdekeltek arról mielőbb tudomást szerezzenek és a választásokat késedelem nélkül megtegyék. A rendelet a hivatalos lapban való megjelenéskor azonnal életbe lép.

A hivatalos lap október elsejei számában közölte a rendeletet, a hatóságok azonban annak szövegét mind- eddig nem publikálták.

Je vsze mogōcse?!

Dolnja Lendavszki okraj sze je za magyárszke ére vszigidár lōcso od M. Sobotskoga okraja. Tam je

pcsztōpanye prōti lūdsztvi od oblászti sztrani vszeli energicsnēse bílō, delo zā lūdsztva blagor pa szlabēse; ceszté szo tam vekoma bo'znēse bílé kak tū, tó sze vídi escse i dnesz, kak pridemo na granico D. L. okraja, nász kōla bole trōszijo; buzeréranye národa je vékse bílo kak prinasz i protekcijo poedini gg. szo vékse v zivali kak prinasz. Tó vsze je bílō pod magyárszkov érov. Na i kak je dnesz pod érov Jugoszlávie, kak sztojí dnesz D. Lendave okraj? Razlike zaisztino nemremo pametúvati, csi ze nē v tó formo, ka sze magyárszke národnosztí prebiválci bóle zametávajo i pregánjajo, kak szo sze pa szlovenszke národnosztí lūdje za magyárszke ére. . . ?

Pripomniti pa moremo, ka denésnye oblászti z veszeljom beréjo napre z práhom obhodjene magyárszke narédbe, kí szo za vezgéranye lūdsztva dobro prisle, (glej narédbo prōti mlatívi na dōmli) ali ka bi poedinci nebi v zivali vékse protekcije dnesz, tó je vōzapréto. Niti té najosztřési zákón, kí sze je prinaszao prōti szlobodnoj stampi, nemre protekcije zbriszati, Míszlimo pa, ka zakon je vszeli zákón, stero ga postúvati moremo, ali csi ga ze száma oblászt nescse vpostúvati, te je ze rēszan zalosztno, csi oblászti tak szigurno posztōpajo prōti neprotekcioniranim.

Nōvi zákón o stampi I. pogl. § 10 sze szledécse glászi: „Národní poszlanec ne smē bíditi reditel lizsta v dōbi, dokecs obsztája nyegov mandát, Zató nemremo znati, ka dela D. Lendavszko szreszko poglavársztvo ka tū tūdi neposztōpa z taksov energijov prōti rediteli „Novine“, kak je to viditi na drúgoj sztráni, ki je naperjena prōti prebiválsztvi. Vrēdnoszt zákóni je nē szamo na ednoj sztráni dúzna dati i szpraviti oblászt, nego rávno naszprōtno, — na vsze sztráni.

Titan Ivan nadvucsitel v Kupšinci je dnéva 25-ga szeptembra 1925 (v pétek) solszkoj deci erkao naj nepridejo v szoboto v sōlo, nego naj domá sztarisom krumpise pomágajo kopati. V resznici je pa nē zató pravo tó, ka naj deca rēszan domá krumpise pomágajo kopati, nego naj g. vucsitel v tom vrēmeni szvoje trgovszke poszle léko zvrši i tó, nakládao je v nemskoj Radgonyi, szkūpno z szvojom mlájsim bratom trgōvcom i postarom méd. Z-toga szo sze deca szamo telko návcsili, kak morejo i léko gucsijo po potrébi v zivilēnya prakszi; Rankovszka posta je pa bíla vodjena od ednoga mladoletnoga nēpostára. Ali je tó tūdi mogōcse? Ka právi k vsze tomi solnadzornistvo i postna uprava?

Agrárni interessenti bōdo rēszan zdaj szadíli krumpise v jeszén, ár szo nyim nisternim takso zemlō podarili? Ja, pod agrárnov razbojnov je escse i tó mogōcse! Kak bi pa hojdicí tak fál zivetí mogli csi bi nē pridélke reducérati? . . .

POLITIKA.

Politikai érdekességek központja ma szó nélkül dr. Žerjav volt erdő és bányügyi miniszter, a független demokrata (Pribičević) párt sloveniai vezére. Míg pártja élén minden kitalálható módon szó csejt és intriggakkal árasztja el pártlapjai révén a politikai világot, Radič István ellen hogy a radikális párt egyes hívei között ellenszenvet szítson az RR koalíció ellen, addig ő maga suttymoban a párt tudta nélkül azon fáradozik, hogy a radikális párt tagjaként felvétessék. Szervez egy külön „Prečanska fronta” elnevezésű szervezetet s úgy nyilatkozott, — mint a „Novosti” írja, — hogy ha a pártja ezen szervezet ellen foglal állást, kénytelen (l) lesz belépni a radikális pártba. (Ez a közvélemény előkészítése akar lenni. Szerk.) Mindenütt, hol baj és zavarcsinálásról hallunk, ott Žerjav jelen van. Legutóbb is élesen neki ront a ljubljana gazdasági egyesületnek, talán azért, mert nem politizál azóta, mióta a Pribičević demokrácia kibukott a kormányból. Na ja ha neki fogott a hasznos munkához és nem akar politizálni s még hozzá úgy, ahogy az Žerjav urnak tetszene, akkor csak meg kell zavarni békés és hasznos munkájában, hisz ez is a „demokrátiához” tartozik. — **Radič István** leendő minisztersége hovatovább előtérbe tolatatik. Szó van arról, hogy ő lenne a miniszterelnök helyettese; más verzió szerint viszont tárcanélküli miniszterséget kapna. Mindenesetre azonban be kell várni Pašič hazatérését, a kormány rekonstrukcióval kapcsolatos hírek csak akkor lesznek véglegesen elintézve. — **Pašič hazatérése** 8-ára van tervezve, tekintettel arra, hogy a reája váró munka nagyon felszaporodott. Különbösen pedig egészségi állapota teljesen helyre állott. — **Parlament** megnyitásának nagy fontosságot tulajdonítanak politikai körökben azért, hogy az új ülészak a király jelenlétében, illetve a király nyitja meg. — **A parlament** megnyitása október 12-re van tervezve. — **Chilében** (délamerika) kitört a forradalom, három ezred katonaság átpártolt a forradalmárokhoz, a katonaság nagyrésze is fellázadt, a köztársaság elnökét letartóztatták. — **Locarnóban** ezuttal fontos világ események játszódnak le. Itt fojnyak le most azok a tanácskozások, melyek a világbéke állandósítására vonatkoznak. T. i.

ezen tárgyalások a Németországgal kötendő garancia paktumra vonatkoznak, minek megkötésével esetleg a világbékét biztosíthatnák. Németország politikai világának nagy része a szerződés aláírása ellen foglal állást, azért Luther kancellár és Stresemann külügyminiszter a tárgyalások iránt hidegen viselkednek. Sőt már az a hír is elterjedt, hogy a kettő ellen megerőltetést akartak elkövetni, hogy a

szerződést ne tudják aláírni. — **Törökország és Anglia** közt a mosuli kérdésben ellentét fejlődött ki, mely mindinkább feszültebbé alakult. Anglia mosuli partjai elé felvonultatta hadiflottáját, de a törökök is hangoztatják, hogy inkább háborúig visszik, de e kérdésben engedni nem fognak. Hogy mégis békésen fogják-e a kérdést elintézni, nem tudni.

Az angol sajtó Csicserin berlini tárgyalásairól.

Csicserin berlini tárgyalásaival kapcsolatban az angol lapok kiemelik, hogy Luther kancellár és Stresemann külügyminiszter viselkedése Csicserin iránt minden tekintetben kifogástalan volt.

A német kormány kitért az elől, hogy Csicserinnek bármiféle kötelező ígéretet tegyen arra vonatkozóan, hogy milyen irányban fogják magukat Locarnóban lekötni. Csicserin nem volt meglegedve Luther és Stresemann

óvatos magatartásával és a kulisszák mögött igyekezett a német nacionalistákat azzal ingerelni, hogy Anglia válaszcjegyzéke tulajdonképpen éles visszautasítás volt Németország számára és a német birodalmi kormány nyitott szemmel rohan az örvénybe, ha Locarnóban tulságosan messzire megy a nyugati hatalmakhoz való közeledésben.

A százesztendős faggyugyertya.

A százesztendős vasut után most került a sor a faggyugyertya centenáriumának megünneplésére is, amelyről a villanyvillágítás korszakában sem felejtkezett meg a hálás utókor. Párisban vig mulattságok keretében emlékeztek meg Chevruelet apóról, aki 1825-ben készítette el az első gyertyát. A Montparnasse ifjúsága a legtarkább jelmezbe burkolva a felismerhetetlenségig, tánclepekben, zeneszó mellett vonult fel a Szajnaparti metropolis bohémnegyedében, ahol hatalmas diadalkaput állítottak fel a faggyugyertya emlékére.

Chevruelet apó 1808-ban, tizenhétéves korában került Vanquelin laboratóriumába, mind segély-preparátor. Egy nap Vanquelin Roulen városból kapott egy befőttes üveget, amelyben valami zsiros anyag volt. Hogy

kitől jött a csomag, nem tudta. A mellékelt levélben csak annyi állott, hogy ezt a zsirt a tudomány érdekében analizálja. A tudós féretette a befőttes üveget, tartalmával együtt és feléje se nézet többet.

Egy év után a lim-lomok között rábukkant az ifju Chevruelet és észrevette hogy a massa közepén valami sárgás anyag kristályozódott ki. A fölfedezéstől kezdve Chevruelet azon fáradozott, hogy az anyag összetételét megállapítsa és végül 1823-ban sikerült neki a steartint izolálni. Két évvel később, 1825 januárjában, Gay Lussac segítségével elkészült az első faggyugyertya, amelyet nem egész száz év alatt már elért a találmányok közös sorsa. Megölte a petróleum, a gáz, a vilany.

Glászi—Hirek.

— Dekležovje. Nasa obcsina v krátkom dobi, na novopodvanoj M. Sobota — Ormožkoj 'zeleznici, 'zeleznisko posztanisce. Zatò delo potrebna komisija

je 'ze dovoljenje dála, szamo sze delo kak najprvlo zacnoti more, Nasa obcsina dá zatò potrebno zemliscse ksenki, vsze delo í delavce túdi száma

Sugár Laci nótája.

Irta: P. SZ. K.

Néha biz azt észre sem vették, hogy az öreg asszony már hazajött, csak akkor, midőn csapodott az utcaajtó; a mikor aztán Zsuzsanna leányasszony tuskén-bokron keresztül vágta a pöszméte-bokrok közé, vagy a zöld borsó és paszuly karók erdejébe, szentül tettetvén magát, mintha rég idő óta ezek szedésével foglalkozott volna,

Ilyenkor aztán mindig egy-egy kis háboru tört ki, melyet Laci a kerítésen át megszorodott szívvél hallgatott; s midőn a csattogó szóváltás közé még egyéb csattogás is vegyült: olyan szomorú nótát rántott reá, mintha vonóját buslakodó szive vérebe mártotta volna.

A sok háborunak a vége aztán az lett, a mi háborunknak szokott: hogy egy szép holdvilágos éjelen az egyik elleafél megretirált.

Sugár Laci tudniillik addig beszélt Zsuzsikának szive érzelmeiről és

az amerikai dollárokról: míg a két szerelmes megkötötte a szerződést az az örök boldogság kontójára.

Éjfél tájban Laci kiszedte a kerítésközt; Zsuzsikát áttemelte azon s miután már minden előre volt készítve csak karon kellett fognia kedvesét, ki hozományát egy kis kézi táskában vitte; s azzal lóhalálában siettek a vasuti állomás felé, melyről a vonatnak hajnalkor kellett tovább indulnia.

Jaj, „de ember tervez — lsten végez”! A nagyasszony reggel épen kenyeret akart sütni; azért korán feltápázkodott és szokás szerint első dolga volt, hogy leányát felköltse — kinek hivatása volt befűteni a sütő kemencét, míg ő dagaszt.

— Tyhü, forgós, láncos adta! — kiáltott a nagyasszony, midőn leánya ágyát üresen találta — hová let ez a leány? Először arra gondolt hogy talán vízbe ölte meg magát; de nem ismerte olyan érzékeny természetűnek, hogy ilyesmi történhessék vele. Második gondolata természetesen Sugár Lacira esett; magára kapta hirtelen ru-

háit, nagy kendőjét s lélekszakadva szaladt ki a vasuti állomásra.

Már másodikat csengettek volt az indullókész vonatnak, midőn a nagyasszony oda ért; nem is igen akarták beereszteni a felszállásra; de úgy gyomorba lökte a kapust, hogy az majd hanyat esett; azután végig szaladt az egész vonaton s egy másodosztályú coupéban csakugyan megtalálta a jó madarakat.

Képzeltetni azt a lármát, a melyet a nagyasszony ütött; míg végre a vonatvezető csakugyan kinyitotta a kocsi, mire aztán nem épen a leggyöngédebb módon vonszolta ki leányát s karon ragadva, diadalmasan vitte haza felé.

— Csak éjünk haza — dohogott a nagyasszony — majd adok én neked cigányvölégényt! . . . Majd elküldelek én téged Amerikába . . . hogy vén asszony korodban is meglátszik a hátadon!

Szegény Sugár Laci most igazán úgy ballagott kedvese után, mint a kárvalott cigány; igyekezett is utköz-

dá. Níkelko nász kosta tó delo, vendar pa za táksi cil áldüvati, ki je v dobrotó i lepoto né szano nam denésnyim 'zivócsim, nego i bole pridócsoj generáciji, je te áldov-máli.

— **Grof Zichy Ágost** beltinszkoga veleimánya szolasztoik, je v Penzingi v 76 létinoj sztarosztii vmrò. Nyega ohlajeno tólo szo pripelali v Beltince, gde szo ga v familijszko kriptó t. m. 9-ga na vekivecsen pokoj djáli.

— **Vlomitev.** Bánfi Ivan vért v Pucunci je na póli z polszkim delom büo zadržáni, gda 23. augusztá 1925. popódnévi okóli dvé vör je níkák vnyega hí'zo vdrò i z-omára odneszao nedávno za bíka dobleno péneze. Bíló je té pénez escse okóli 3500 Din i 30 dollárov. Vsze okólnosztii i szvedocsbe i zaszedüvanye szo na Varga Károla na színü obcsinszkoga szlugo v Pucunci kázale, steroga szo túdi zandárje aretirali i prekdáli szodniji v M. Soboti. Té decsko je náimre pred dvema dnévoma oszvedocseno ni ednoga dinára né meo. po toj tövájiji sze je pa réso níkelko dugá, narócsso csrévlé i stafetline, obleko. i. t. d. túdi je gavallér büo v krscmi, tak je dokázalo zandermeritzsko zaszedüvanye, záto je za zápor zadoszta dokázov. Zaszedüvanye sze pa na drúge dogodke túdi rászürjáva, záto sze z-zápóra níti neszpüszti taki.

— **Kmetijszka drúzba** je dobila sészti piemenszki kokótov stajerszke fajte, stere je raztálala med sészti kmetov, ki szo sze zatò interesserali. Za degenerirane nase kokósi je precej dobro tó, ár sze kokosecsa kúga részan preciponávla med nasimi 'ze edce krvi perotninov. Kí szo té kokóte dóbili, szo dúzni zmeniti bilice za belice drúge fajte, csi sto 'zelé.

— **Francoski tečaj.** Otvori se zopet francoski tečaj kako lani. Na razpolago so francoski listi. Prijavit se v tiskarni Hahn.

— **Nóva sóla.** Nedeljska obcsina, kí je solszko v Turniscse bíla prikapcsena, je bívsi notároski hram i kancelarjo za dvázlocsno sólo predelala, vsteroj sze 'ze v tom solszkom leti zacsné vcsenyé.

— **Pücongí, Nasa obcsina** je veko-ma kakse novosztii gnézda, kí je pa za nász obcsáne né vszigidár v császt. Proszti sze solszki tréjji razred, próti steromi szo sze pa vsze obcsáne próti posztavile, ár je solszke brémeni nozsziti zzamo pét obcsin dú'zno, té pa 'ze itak szamo za dvá razreda 400 %-ne dokláde placstújejo, pa escse za

ben a nagyasszonyt kiengesztelni:

— Hát hiszen kedves nagyasszonyom — mondja siránkozó hangon — a baj úgy is meg van már; az egész város tudni fogja, hogy Zsuzsika szerelemből jött el velem; csak jobb lesz ha reánk adja anyai áldását.

— Elhalgatsz, te becsár! — kiált dühösen a nagyasszony — majd adok én neked is áldást a paszuly-karóval, csak éjünk haza, tudom, hogy megemelegeted egész életedben! Te leányrabló! Ne féj, mert még ma lesz a napja, hogy börtönben ülsz!

— Az nem vagyok! — mondja önérvetesen Laci — én nem raboltam el Zsuzsikát; hanem önkényűt jött el velem, maga mászot által a kerítésen, — tessék tőle megkérdezni!

— Magam bizony! — mondja sirva Zsuzsika! — az anyámasszony csak nem tesz olyan nagy szégyent rajtam, hogy felvigye a dolgot a városházára, — megölne a szégyen. Annyit monhatok, hogyha édes anyám azt megteszi, első dolog lesz, hogy elpusztítom magamat! (folyt. köv.)

POZOR!

Priblížavajôcse zime najlepša prilika je za vszakoga, da szi mosko i decé obléko po znižanoj ceni pri

A. HIRSCHL firmi
v MURSKI SOBOTI

narôcsi. Poszežno opozárjam tiszte kúpce, ki fini zimski kapút ali bricsesz hlacse nûcajo, naj sze oszvedocsijo v mojoj té vrszte bogatoj zálogi. Brez kúpne obvéznosztí!!

FIGYELEM!

A közelgő télre mindenkinek legszebb alkalma nyílik, hogy férfi- és gyermek ruháit leszállított áron

A. HIRSCHL cégnél
MURSKA SOBOTÁBAN

szerezze be. Különös figyelem azon vevőknek, kik finom télikabátot vagy csizmanadrágot (bricsesz) kívánnak, meggyőződhetnek, ha megtekintik a gazdag raktárt, — vételkényszer nélkül.

ijesztik és lebeszélük, hogy ne vegyen. Ezek az emberek maguk akarnak venni hogy azután utóbb busás haszonnal adják el. Most a tulajdonos ad el, rendes áron. Ugy az agrárérdekelteknek érdeke, hogy megvegyék a nekik kiosztott földet, mert aki amit megvesz a tulajdonostól az örökké az övé marad, azt a földet mindenki művelheti trágyázhatja, mert tudja, hogy az övé marad. Ugyanigy van az erdővel is. Most mindenki vehet magának humános áron erdőt. Ezt az alkalmat a vidék népe el ne mulasztassa, mert ki tudja mikor lesz még egyszer alkalom ilyen áron és feltételek mellett birtokot szerezni. Selo község már megvette úgy az agrár földeket mint az erdőket. Ott már minden ember a saját földjét műveli, s igazi boldog érzéssel és köszönettel fogadta a lakosság az eladokat, akik méltányos áron mellett földhöz juttatták a szegény embert. Ugy halljuk most Mlajtinci és Tesanovcira kerül a sor, azután Kupsinci következik.

— Tyuklopási szezon immár az ősz közeledésével kezdetét vette. A kezdet kezdetje Markisavcára irányult, hol is rövid egymásutánban kétszeri szállításra öt drb tyukot és hat csirkét rakódta a röntgen szemü tolvaj bácsik. Harmadszori rakódás azonban már nem sikerült nekik, mert a kukoricafosztók munkájukban megzavarták őket. Nyomozás megindult.

— Telefon 23-ik állomása most nyílt meg M. Sobotában, melyet legutóbb szerelték fel Samec Józsa áll. állatorvos magánlakásában.

— Állami utak kavicsozására a M. Sobotai utfelügyelőség a horvátországi Lepogláváról hozott gránit követ, mellyel hisszünk hogy az utak rendbe lesznek hozva.

— Francia kör. A tavaly megnyitott „francia kör,” amely eddig is nagy eredménnyel működött, ismét kezdetét veszi. A kurzus látogatóinak francia napilapok, divat és illusztrált lapok állanak rendelkezésére. Az érdeklődők forduljanak Karba József titkárhoz, vagy Hahn könyvkereskedőhöz. Ha lesz elegendő jelentkező sloven kurzus is nyílik.

— Vasuti személydíjat, kapcsolatban az október hó 1.-én életbelépő vasuti fuvar díjjal, mely érzékenyen le lesz szállítva, a forgalmi minisztérium munkába vett tervezete alapján szintén le akarják szállítani. Uj kulcs lesz megállapítva, úgy, hogy a szegényebb soruaknak is lehetővé lesz téve a hosszabb utazás.

— Éjjeliszállás után községi pótadot kivetni a községeknek és városoknak eddig meg volt engedve, ezen privilegi-umát azonban a pénzügyminiszter legutóbbi rendeletével eltörölte.

— Munkásbörze M. Sobotában minden munkanélküli egyénnek évente ötször ad féláru vasuti jegyre jogosító utalványt, ha az illető más vidékre megy munkára, ha a községi előjáróság igazolja, hogy az illető munkanélküli s ezt a hivatalban munkás vagy cselédkönyvével együtt bemutatja s az igazolványhoz szükségelt fényképet mellékl. Az igazolvánnyal visszaélők azonban szigorúan megbüntettetnek s a jövőben igazolványt nem kapnak.

— Nyugalomba vonult tanítók. A közoktatásügyi miniszter az új törvény értelmében Benkovics János deklezovjei, Zvér (Zalai) Mátyás Kuzdobljani, Kolars István srđicai, Csižek Károly dugovasi tanítókat nyugdíjazta. Ezek a tanítók 35 évi szolgálat után mennek a jól megérdemelt nyugalomba, miután szolgálati idejüket majdnem mindnyáan egy és ugyanazon helyen töltötték el. Ők, természetesen még a régi gárdából valók, kikből már csak kevés van. A tanúgynek ezen régi, becsületes munkásait őszinte sajnálattal látjuk távozni helyeikről. Ad multos annos!

— Feltéknységéből szurkáló. Sömen Istvánné turnisçei lakos oktalan feltéknységében Bánfi Katalint egy konyhakéssel megtámadta s fején és testén több helyen megszurkálta. Feljelentették a dolnja lendavai járásbírósnál.

— Uj iskola. Nedelica község (Turnisçe mellett az üresen álló volt jegyzői lakot iskolává alakította át, s két tanerővel a tanítás még a folyó évben megkezdődik. A község úgy az átalakítást, mint a berendezést saját erejéből fedezi.

KINO
v Murski Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO!!!

V NEDELJO II. oktobra
popold.ob 3., in zvečer ob 8 ur!TAJNA
ZLATNOGA ROVA

Pustolovina u 4 činova.

U glavnim ulogama:
FEDE SEDINE i G. PAVESE
DAS GEHEIMNISS
DER GOLDGRUBEVSTOPNINA: Gornje lože 10 Din.,
spodnje lože 8 D., in II. prost 3 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.Tržtvo. Kereskedelem.
Blágo — Áru.

NOVISAD: okt. 10.

100 kg. Psenica—Buza Din.	255—
» » 'Zito—Rozs »	200—
» » Ovesz—Zab »	180—
» » Kukorica »	185—
» » Proszô—Kôles »	190—
» » Hajdina »	—
» » Szenô—Széna »	50—75
» » Graj—Bab csres. »	275—
» » zmésan—vegyes bab »	200—
» » Krumpli »	55—
» » Len. sz.—Lenmag »	450—
» » Det. sz.—Lôherm. »	1500

BENKO: okt. 10.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikôv.) Bika	8—	8:50	9— 9:50
Telice) Úszô	8—	8:50	9— —
Krave) z) Tehén	4—	8—	—
Teoci) Borju		10—	10:50
Szvinjé—Sertés		16:50	17—
Mászt 1-a—Zsirl-a.		28—	35—
Zmôcsaj—Vaj			30—
Spê—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			1.50

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	55—
100 Kor. Budapest	= »	0.0785
1 Schil. Becs	= »	7.9370
1 Kor. Praga	= »	1.669
1 lira	= »	2.256
Zürichben 100 Din =		9.21¼, sfrk

Egy jobb házból való

LEÁNY

felvétetik
PREKMURSKA
TISKARNÁBAN.

Solszke knige i vszefelé solszke potrebsesine sze dobíjo na velko i málo pri:

I. HAHN trgovina s papir-jem v M. SOBOTI.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvón SHS., 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cēna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 150 Din reklāme 1— mali oglaszi 0-70 Din. i dāvdk. Pri vecskrat popūsz.

Rōkopszi, kls ze ne szhrānijo i ne vrnējo sze poszlajo:
Reditelsztvo i oprāvnstvo Mōrszka Krajina
M Ā R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kēziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide kűldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadōhivatal
—: Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegközött és nyilttér 150, rendes 1—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS. A buzatermés fokozá- sa szuperfoszfáttal.

A buzatermés kat. holdankénti átlaga 1891-től 1899-ig 711 kg. 1901-től 1910-ig pedig 676 kg. volt az ezután és háborus és háboru utáni évekről nem is szólva, az utolsó évtizedben tehát 35 kg.-al csökkent. E csökkenés okozója csak az lehetett, hogy a talaj foszforsav készlete is tetemesen megfogyott; ilyen csekély átlagtermés és magas munkabérek mellett a buzatermesztés immár alig jövedelmező, a jobb talajművelésen a nemesített vetőmagvak stb. használatán kívül főként a szuperfoszfátoszással kell annak fokozására törekedni. Mivel pedig az őszi szuperfoszfát szükségletéről már most kell a gazdaközönségnek gondoskodni, időszerű az arról tudni valókat már most megbeszélni.

Sokan azon töpregenek, hogy nem látják a műtrágya hasznát. Lásuk hát miért.

Szuperfoszfátot őszi gabona alá csak a jó erőben levő földet érdemes; tehát vagy a természetből fogva gazdag földön, vagy pedig a fekete ugarban, friss trágyás elvetemény után vagy heretörésben vetendő buza alá. Közepes minőségű földeken az istálló trágyázás után 4—5 évben vetendő búzát megelőzőleg célszerű zabos bükkönyt, herét, vagy más pillangós virágú növényt adni és ezek alá szórni el a szuperfoszfátot, mert az ettől erősebb fejlődésnek induló pillangós virágú növény a levegőből sok nitrogént raktároz le gyökereibe, ellenben aránylag keveset vesz fel a szuperfoszfát foszforsavából. Utána tehát a föld igen jó nitrogén és foszforsav trágyaerőbe kerül a buza alá és így nemcsak a buza, hanem a takarmány is szép terméstöbbletet ad.

Régóta nem trágyázott, kizsárolt földön a megfelelő nitrogén hiányában a kizárólagos szuperfoszfátoszással termésközpont hatása nem érvényesülhet, hanem csak istálló vagy zöldtrágyázással kapcsolatban.

A szuperfoszfátból kat. holdanként 150—200 kg.-ot kell buza alá kiszórni; ha először műtrágyázunk a földet úgy többet, ha pedig már többször szuperfoszfátot adtunk, úgy kevesebbet.

A buza alá a szuperfoszfátot kiszórni vagy a keverő szántásra kell és abba jó mélyen befogatosolni vagy pedig a vetőszántás előtt és sekélyen leszántani. A szuperfoszfát nagyobb része éppen abba a földrétegbe kerül, a melyből a fiatal vetés gyökérzete táplálkozik. A vetéssel egyidejűleg kiszórni éppen azért nem ajánlatos, mert a fogas nem keveri azt elég mélyen a földbe. Ha már most a vetés után tar-

tósan száraz idő következik, úgy a talaj legfelsőbb rétege kiszárad, a szuperfoszfát nem oldódik fel és így nem itathatja át azon talajréteget a melyből a fiatal növények gyökerei táplálkoznak

Ujabbán sok helyt arra alkalmas vetőgépekkel a szuperfoszfátot a búzával egyidejűleg sorba vetik, amidőn az eddigi kísérletek szerint fele annyi szuperfoszfáttal érnek el akkora terméseredményeket mint a szórva elhintéssel. A sorbatrágyázás után azonban már második évi utóhatás nem remélhető és még mindig nincs eldöntve, hogy melyik eljárás jövedelmezőbb.

Átlagos számítás szerint 1 métermáza szuperfoszfát után 1 q buzatermés többlet várható és mert egy maza szuperfoszfát a szállítással együtt 100 Din. kerül, költsége a terméstöbblet értékben több mint kétszeresen megtérül. A hol azonban rendszeresen szuperfoszfátot adnak, ott az eredmény jóval nagyobb, mert annak hatása a búzára következő vetemény termését és gyarapítja.

Műtrágyákról.

Oly sokat irunk e helyen már a műtrágyákról, hogy szinte feltűnővé válhatik miért tesszük ezt. Pedig nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy a mai gazdálkodás alapja már csak a műtrágyákkal való rendszeres trágyázás, melynél azonban tekintettel kell lennünk annak eredetiségére, mert pl. netörődünk azzal milyen a színe a szuperfoszfátnak, hanem legyünk bizonyosak abban, mennyi annak foszfortartalma. Ez lenne a trágya érték, ezt is fizetjük meg. Hogy milyen műtrágyát használjunk egyes bevetendő földünkön, azt a föld tulajdonsága mutatja, illetve győződjünk meg próbák által, hogy a talajból minő anyagok hiányzanak, melyeket műtrágyákkal pótolni akarjuk. Téves felfogás az tehát, hogy a műtrágyát istállótrágyaként használjuk, mert a műtrágyát is a jó erőben levő föld hálálja meg csak igazán, s ez utóbbival pótoljuk azokat tápértékeket, melyek a földből hiányzanak, s azokat az istállótrágyával pótolni nem tudtuk.

Azt mondtuk hogy próbával győződjünk meg arról, hogy talajunknak minő tápanyagra van szüksége, melyet műtrágyával akarunk pótolni. Hogyan eszközöljük azt a próbát? A próba mindig kicsinyben történjék egy a többi földjeinkhez hasonló minőségű parcellán. Ha többféle minőségben van ez meg, úgy a különböző minőségűeken külön-külön tegyük a próbát. Miután ez egy évben meg történhetik, a különbség láttára már a jövőben tudni fogjuk, mert látjuk az egyes tárgyanemek hatásából, hogy a föld miben szenved hiányt, s ezt az összetételt nagyban szorgalmazhatjuk biztos eredménnyel. (Folytatjuk.)

SPORT. HAZENA.

Gostovanje hazena družine I. S. S. K. Maribor najboljšje družine v Mariboru.

Od zadnje tekme z hazeno S. K. Ilirija pri kateri so naše hazenašice pokazale prvovrstno igro še nismo imeli prilike videti zopet naše igrake pri resnejši igri. To pa vse zato ker se nobena obstoječih hazena družin mariborskega okrožja vsled zmage naše hazene nad S. K. Ilirija ni upala nastopiti proti S. K. Muri.

Po dolgo trajnem pogajanju posrečilo se nam je pridobiti za nedeljo dne 11. t. m. najboljšo hazeno družino I. S. S. K. Maribor. S. K. Mura je sicer že dvakrat nastopila proti družini Maribora, obakrat je sigurno in lahko zmagala. Sodeč pa po rezultatih ki jih je dosegla družina S. K. Maribora v zadnjem času (proti Rapidu, Merkurju in na posled proti S. K. Ptuj 20:2) je ta družina precej napredovala in moremo vsled tega pričakovati jako zanimivo in napeto igro.

Igra se vrši v nedeljo dne 11. t. m. ob 1/23 uri popoldne.

S. K. Mura nastopi v sledeči postavi: Sočič — Györy — Nemeš I. Osterer — Jonaš, Cvetko I. Kardoš III. Rezerve: Paschinger, Kardoš II.

Maribor legjobb hazenacsapatának vendégszereplése Murska Sobotában.

Az emlékezetes Ilirija meccs után, amikor leányaink Slovenija bajnokcsapata felett szenzációs győzelmet arattak, az egyet vezetősége azonnal összekötetésbe lépett több hazena-klubbal egy-egy barátságos mérkőzés leköltése végett, sajnos azonban, minden oldalról visszautasító választ kapott, ami valószínűleg az Ilirija felett aratott győzelem következménye.

A hosszú hazena-szünet után azonban végre mégis sikerült Maribor legjobb hazena-együttesét S. K. MARIBOR két barátságos mérkőzésre leköltetni. Az első meccs a helybeli közönségre való tekintettel vasárnap folyó hó 11.-én d. u. 1/23-kor a Mura pályáján lesz megtartva, míg a revanzmérkőzés jövő hó első felében Mariborban fogják lejátszani. A játék igen érdekesnek ígérkezik. a MARIBORI hazena ugyanis tavasz óta főleg tehnikailag nagyot fejlődött és jelenleg kitűnő formában van. Rapidot, Merkur nagy golaránnyal verte és ugyancsak múlt vasárnap e. hó 4.-én Ptuj hazenacsapatát 20:2-re verte.

S. K. MURA a következő felállításban játszik: Sočič — Györy — Nemes I. Osterer — Jonaš, Cvetko I. Kardoš III. Tartalék: Paschinger, Kardoš II.

K oddaji je

v Dolnji Slaveči I hiža z vérsztvenov hramov, szádnim ográdom ino z 2 1/2 plüga zemliscsoj. Leži pri velkoi ceszti i je prilicsna za obrtnike. Vecs sze zvē pri: MAITZ EDMOND krojács v Kramarovci.

Moj novi cijenik maraka

za godinu 1926. sa 16 stranica i k-tomu 25 raznih maraka Rumunjske dobijete, ako mi pošaljete Din. 5.—

IZIDOR STEINER
najstarija trgovina maraka
BROD u./S.

Hallo Hallo
goszpé i goszpôdje!!

Csi kâ lépoga i modernoga, dob-roga i po fál cēni viditi scsēte, te poglednite te nānovēse Becs-ke i Pariz-ke szprotolētne i létne damske krscsáke, steri szo zdá prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobijo sze tüdi po nānizjój cēni: ti najmodernēsi fōrtoki za goszpé i deco z druka i z-glotta, nogavice za goszpé, moske i deco, perilo za goszpé i goszpôde i vsze vrszte drobno i krátko blágo. Szlam-nati krscsáki za goszpé od 100.— dinarov naprē

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blágom
M. Sobota (Bergerova hiža)

Vsáki práznik, nedelo, četvrt-ek in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

LUDTOLL különböző minőségben a legolcsóbb árban csakis

SCHÖNTAG ADOLFNÁL kapható M. Sobota (Fliszár-féle vendéglő udvarán).

Klinge za szecsakare

i repáre vszefelé, kaktüdi masinszke popravila dela po nájfalēsoj cēni i nájhitreje HORVÁTH JÁNOS mehanik v M. Soboti Slovenska vilica.